

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciška ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x 55 mm po K 150. Uradni razglaš, poslano ter notice isti prostor K 2.— Pri večjem naročilu popust.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrt leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Franciška ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Iz konstituante.

DELO USTAVNEGA ODSEKA.

Beograd, 9. jun. Današnje sejo ustavnega odseka je otvoril predsednik dr. Ninčič ob enajstih dopoldne. Na dnevnem redu je bila razprava o izpodbijani XI. oddelka ustave, ki govori o vojski. Odklonjen je bil predlog za izpembebo, ki ga je stavil k členu 119 Jugoslovanski klub in ki predlaga, naj se uvede v naši državi narodna vojska (milica).

Poročevalec dr. Laza Marković je naznanil, da je v členu 120 zapazil tiskovno napako, namreč da je izostal zadnji stavek tega člena, ki se glasi: »Razsodbe vojnih sodišč rešuje v zadnji instanci kasacijsko sodišče: V stenografičnem zapisniku ustavnega odseka je razvidno, da je ustavni odsek sprejel tudi ta stavek. Radi tega predlaga, naj se stavek, ki je izostal, o priliki tiskarne novega poročila ustavnega odseka zopet vrne v člen 120.

Ta predlog je bil sprejet, odklonjen pa je bil predlog zemljoradnika Lazića: »Vojna sodišča so pristojna za prestopke vojaškega značaja. Kazen, prestopke in postopanje bo določal poseben zakon. Vse ostale zadeve vojakov, podčastnikov in častnikov bo sodilo redno sodišče.«

Odklonjen je bil tudi predlog radikalca dr. Ivaniča, naj se člen 121 zamenja z drugim členom, ki bo določal, naj prestopke vojakov in častnikov pod zastavo obravnavajo redna sodišča.

Odklonjen je bil tudi predlog socijalno-demokratskega kluba, ki je vseboval izpembebo k šestim členom in zahteval ustanovitev narodne obrane, ki bi bila namesto stalnega kadra

Vlada ni odgovorila komunistom.

Beograd, 9. Danes bi bila morala vlada odgovoriti na zahteve komunistov o otvoritvi sindikatov, delavskih domov itd. Dobro obveščeni krog pa doznava, da vlada sploh ne bo odgovorila na zahteve komunistov, ker so prefrane in neopravičene. Komunisti bodo zato v svojem klubu sklepali, ali naj v znak protesta zapuste konstituante. Zelo neprivlačno je uplivala na javnost vest, da sta komunistična voditelja Pavle Pavlovič in dr. Sime Marković odšla v Moskvo. V splošnem mnenju, da so šli komunisti v Moskvo po instrukcije, kako naj v bodoče vrše svoje prevratno delo. Komunisti o svojem potovanju ničesar niso poročali. Potemtakem sodijo, da bodo komunisti gotovo zapustili konstituante.

Reorganizacija diplomatske službe.

Beograd, 10. Ministrstvo za zunanje zadeve bo sprejelo v diplomat-

Demokrat Pavle Anglielovič je predlagal, kako naj se sestavijo vojna sodišča prve stopnje in apelacijsko sodišče. Poročevalec Marković je bil proti temu predlogu, češ da je člen 120 že dovolj ugodil zahtevam glede reforme vojnega sodstva s tem da je določil, da presoja razsodbe vojaških sodišč v zadnji instanci civilno kasacijsko sodišče. Predlog posl. Anglieloviča je bil odklonjen.

Vojni minister Hadžić je predlagal, naj se k členu 121 sprejme tale odstavek: »Prestopke, katere zakrivajo civilisti v družbi za vojaški, presoja civilno sodišče, za vojne pa vojno sodišče.« Ta predlog je bil sprejet z večino glasov.

Predlog socijalnodemokratskega kluba, ki k členu 126 predlaga referendum naroda za izpembebo ustave, je bil odklonjen, kakor tudi to, da more skupščina sklepati šele, kadar je navzoča polovica plus eden vseh njenih članov.

Odklonjen je bil predlog posl. Gostinčarja k členu 126, ki se glasi: »Predlog, da se v ustavi kaj izpremeni ali izpopolni, mora staviti narodno predstavništvo.«

K členu 127 je predlagal dr. Momčilo Ivanič, naj se za vojne določijo posebni zakoni, ki bi bili drugačni kakor so odredbe v ustavi. Ta predlog je bil odklonjen. Nato bi bilo treba sklepiti o izpembah pri XIII. in XIV. oddelku ustave, pa se je seja odgodila.

Beograd, 9. Jutri popoldne bo seja konstituante, na kateri se bo razpravljalo o interpelacijah, ki so na dnevnem redu, debata o ustavi pa se nadaljuje v soboto.

ske in konzularno službo gotovo število Hrvatov in Slovencev. V zvezi s tem se pripravljata nova razporeditev v diplomatski in konzularni službi

Iz zemljoradniškega kluba.

Zagreb, 10. junija. »Riječ« poroča: Seja demokratskega kluba, ki bi imela biti danes dopoldne, se je odgodila na jutri ob 16. Zemljoradniški klub se je danes dopoldne posvetoval in sklenil, da morajo klubovi člani prisostvovati selam ustavotvorne skupščine. Klubova seja se bo nadaljevala popoldne ob 16. Muslimanski klub ni imel seje, ker njegovi člani še niso prišli v Beograd. Imel bo svoje seje v sredo dopoldne ter bo vzel v pretres poročilo muslimanskih ministrov o izvršenem sporazumu z vlado. Kakor doznava dopisnik »Riječ«, se je predjem 60 milijonov dinarjev že nakazal agrarni direktorji v Sarajevu. Tudi komunisti so imeli danes dopoldne sejo, na kateri so govorili o odloku vlade, ki je na svoji zadnji seji sklenila, da na zahteve komunistov ne bo odgovorila. Klubovi sklepi so tajni, vendar pa se v Beogradu govorilo, da bodo komunistični poslanci zapustili skupščino.

zácii tudi tisoč volj v eno samo voljo, ki postaja, tako ojačena, močeno sredstvo za dobro in slabo.

Najprej moramo poudariti, da se to spajanje množine v enoto ne vrši tako kakor si navadno mislimo, kadar govorimo o ljudski, narodovi in podobni volji. Ti izrazi nas lahko zavedejo k popolnoma napačnemu pojmovanju družabnih pojavov. Vsem tistim, ki tako radi postavljajo malim vodilnim skupinam voljo ljudstva, maso nasproti, bi lahko precej upravičeno odgovorili, da volje ljudstva, da volje mase sploh ni, ampak da je samo volja posameznikov in malih skupin, ki skušajo pritegniti širši krog, maso za seboj. Enota volje ne nastaja tako, da bi se milijoni med seboj pogajali. Dober računar bo znal zračunati, da bi bilo treba za taka pogajanja bilijon let in da bi

Stanovanjska naredba sprejeta.

Beograd, 10. junija. Ministrski svet je danes sprejel novo stanovanjsko naredbo, ki velja za vse kralje stanovalce v Crne gore.

Belgrajska vlada je s tem nastavila najemnikom nov davčni vijak, o katerem pa še ne vemo mnogo. Vesti o njem pravijo, da obsega velike ugodnosti za gospodarje. Ako bi šlo po volji ljubljanskega društva hišnih gospodarjev, ki je imelo shod prejšnje nedelje, bi nam dvignili stanarino za 100 odstotkov. Silno smo pa skeptični glede določb te nove naredbe, ki nas nič kaj ne veseli. Iz političnih strank.

Čudna samouprava?

Beograd, 10. Klub poslancev SKS je predložil ustavnemu odseku dva predloga, s katerimi zahteva: 1. da se zunaj Srbije sestavijo nastopne oblasti: mariborska, ljubljanska, zagrebška, sušaška, osiješka, splitska, dubrovniško-mostarska, banialuška, saraievska, novosadska in banatska. Na čelu vsake oblasti naj bi stal veliki župan, ki ga postavlja kralj; 2. dokler se ne izvrši razdelitev na oblasti, veljajo okrožja v Srbiji in Črni gori kot oblasti in vrše njihove funkcije.

Pašič zmagal.

Sarajevo, 10. jun. Včeraj je bilo tukaj zborovanje radik. stranke, na katerem so poslanci dr. Spaljković dr. Srskič in dr. Pečanec pojasnili svoje zadržanje in govorili o splošni politični situaciji. Ministrskemu predsedniku Pašiču se je poslala pozdravna brojavka: Člani radikalne stranke, ki so na današnjem zborovanju v Sarajevu z odobravanjem sprejeli poročilo svojih poslancev o politični situaciji. Vam izjavljajo popolno zaupanje ter odobravajo Vaše postopanje, delo in taktiko v vseh priložnostih vprašanih, ki se danes rešujejo, v polnem zaupanju, da bo radikalna stranka po Vašem modrem vodstvu privedla naše zedinjeno in veliko domovino do sreče in blagostanja, kakor je dovedla nekdanjo malo, toda slavno Srbijo.

Venezelos proti kralju Konstantinu.

Pariz, 10. jun. Dopisnik »Chicago Tribune« poroča opoteku sedanjih Venezelosovih pogajanj z angleško vlado. Venezelos je dve uri govoril z Lloyd Georgom. Izjavil je, da bo kralja Konstantina narod sam, ki ga je poklical nazaj, odstavil. Predtaval je Lloyd Georgu, da bi Anglija sodelovala z Grčijo na nastopni podlagi: 1. da se sestavi koalicijski kabinet v Atenah, obstoječ iz Venezelo-

stov, neodvisnih in rojalistov, 2) kralju in njegovim rodbinskim članom naj se prepove, vplivati na imenovanje častnikov ali na vojaške operacije.

Štajerska bo glasovala o priključitvi k Nemčiji.

Gradec, 10. »Grazer Zeitung« bo dne 11. tm. proglasila sklepe deželne zbornice od 8. aprila in 31. maja 1921 glede priključitvenega glasovanja na Štajerskem dne 3. julija. t.

Kriza v Avstriji.

Dunaj, 10. junija. Dosele se še ni dosegel sporazum med osrednjim odborom in disidenti krščanskih socialcev v Salzburgu. Poizkus krščanskih socialcev, rešiti krizo s sporazumnim sodelovanjem vseh parlamentarnih skupin, je do danes ostal brez uspeha. Socialni demokrati odklanjajo vsako sodelovanje pri reševanju krize ter se drže popolnoma nevtralnega. Parlamentarna skupina Velenemcev je izjavila, da nima mandata, zahtevati od predstavnikov svojih pokrajinskih klubov kakih obveznosti. Znani delegati Velenemcev iz pokrajin pa večinoma niso prišli na konferenco na

Boj za znižanje cen v Italiji.

V Italiji se v zadnjem času vrši prav zanimiv in važen boj za znižanje cen oblačilom in drugim življenjskim potrebščinam.

Ta boj je že v kratkem času dokazal, kako umetno so cene narasle — ter provzročale bedo in brezposelnost med revnim ljudstvom. Ker ta pojav, to gibanje zanima tudi vse delavno ljudstvo v Jugoslaviji, objavljamo naslednje izvirno poročilo, ki nam ga je poslal naš poročevalec iz Italije.

Tekstilna industrija v Italiji se nahaja v hudi krizi. Zaloga blaga so polne, prodaje pa skoro nobene; industriji so začeli odpustiti del svojih delavcev, ker niso vedeli kam z blagom.

Kriza je med delavstvom napravila precej razburjenja in Zveza tekstilnih delavcev je pričela razmišljati, kako bi se moglo krizi odpmoči ter delavstvo spraviti zopet h kruhu. — Ker ni pretilla samo nevarnost za brezposelne — temveč so industriji že začeli razmišljati, če ni prišel moment, ko delavcem lahko plače znižajo in delavni čas podaljšajo ter sploh zavrzijo delavne in kolektivne pogodbe.

Zveza je napovedala splošno agitacijo proti brezposelnosti in za znižanje cen. Napravila je mnogo intervencij pri vladnih krogih ter skušala dokazati, da ta kriza ni naravna, temveč umetna, ker cene tekstilnega blaga so previsoke in daleč presega izdatek za produkcijo, kakor tudi trgovci, veliko predrago prodajajo

Dunaj. Iz pasivnega postopanja štajerskih Velenemcev se more sklepati, da niso pripravili izpremeniti svoj sklep o izvedbi ljudskega glasovanja na Štajerskem dne 3. julija. »Reichspost« naglašja, da zahteva vprašanje kredita Avstriji nabitriško rešitev krize.

Parnik zadel na mino.

Pariz, 10. »Midi« javlja iz Aten, da je grški parnik »Bambulina« iz Smirne zadel ob mino in se potopil. Od popotnikov so rešili samo dva.

Angleški rudarji se pogajajo.

London, 10. junija. Na včerajšnji konferenci med rudarji in lastniki rudnikov se je obravnavalo o vseh važnih točkah. Odličen zastopnik delodajalcev meni, da bo stavka kmalu končana.

Carigrad grško oporišče.

London, 10. junija. Iz Carigrada se javlja, da so zavezniki pripravili dovoliti Grkom začasno uporabo mesta za baze njihovih vojaških akcij proti Turčiji.

blago napram cenam, po katerih ga kupujejo od tovarnarjev.

Vse to prepričevalno delo od strani zveze, kakor tudi vsa njena agitacija ni nič zalegla, ker trgovci so raje zadržavali blago v skladiščih kakor, da bi mu znižali cene in s tem dali možnost brezposelnim delavcem, da zopet pridejo do kruha in na drugi strani, da revno ljudstvo pride ceneje do obleke.

Tega prvega neuspeha se Zveza ni vstrašila, pač pa je sklenila iti še dalje ter napravila drugačen radikalnejši načrt. Izdala je oklic, da bo Zveza sama začela razprodajati blago po produkcijskih cenah brez dobička in spekulacije. Sporočila je javnosti, da je že več tovarnarjev dalo Zvezi blago na razpolago po lastnih cenah. To je uplivalo, kakor bi strela vdarila. In iz vseh krajev so tovarnarji ponujali Zvezi svoje blago v razprodajo.

Ko je Zveza imela že za veliko milijonov blaga zagotovljenega, je v vsej naglici otvorila v Milanu minimalni pondeliek svojo prvo prodajalno, v kateri je v šestih urah prodala več kot za 100.000 lir blaga polovic ceneje kakor se isto prodaja v privatnih trgovinah. Ubožno ljudstvo se je kar trlo v trgovino in vsak je hotel biti prvi.

Ta uspeh prvega dne, je napravil tako grozen utisk na trgovce, da so kar noreli. Takoj so sklicali svoja zborovanja — in drugi dan smo videli že po vseh milanskih trgovnah tablice, na katerih so naznanjali znižanje cen svojemu blagu.

Filip Uratnik:

Študije o socijalizmu in politiki.

(Dalje.)

Organizacija.

V prejšnjem odstavku smo dejali, da bo zmagal socijalizem kot organizacija, in sicer kot organizacija, ki bo spajala duhove. To misel želimo še lažje poudariti. Zato bomo sprejeli v posebnem odstavku par besed o organizaciji sploh, — posebej pa še o tistih vrstah organizacij, ki delujejo z duševnimi silami.

Organizacija se imenuje skupina ljudi, ki dela po enotnem načrtu, za enoten smoter. Bistveno za organizacijo je to, da se spaja v njej tisoč v eno samo nadčloveško silo. Predpogoj zato pa je, da se strne v organi-

stvom za seboj. Z nasiljem, s kojim uklonejo volje in jih prisilito da gredo za njimi, ali pa z duševno asimilacijo, s kjo pritegnejo tute volje, tako da gredo z lastnega nagiba za njimi. Po tem ločimo organizacije, ki prepletajo v nešteti skupinah človeško družbo v dve veliki skupini. V nasilne in v prostovoljne organizacije.

Nasilje se da izvajati zopet na dva načina. Ali tako, da se nastopa z nasiljem naravnost. Majhne skupine, ki pa so bile dobro organizirane, so znale držati vedno deset do stokrat večje množice v strahu, vse dotle, dokler niso naletele na podobno organizacijo. Iz strahu so sledili takim skupinam milijoni neinteresiranih, kar je obseg tako nastale organizacije silno povečalo. Že prej smo dejali, da nastajajo tako države in ar-

stvom za seboj. Z nasiljem, s kojim uklonejo volje in jih prisilito da gredo za njimi, ali pa z duševno asimilacijo, s kjo pritegnejo tute volje, tako da gredo z lastnega nagiba za njimi. Po tem ločimo organizacije, ki prepletajo v nešteti skupinah človeško družbo v dve veliki skupini. V nasilne in v prostovoljne organizacije.

stvom za seboj. Z nasiljem, s kojim uklonejo volje in jih prisilito da gredo za njimi, ali pa z duševno asimilacijo, s kjo pritegnejo tute volje, tako da gredo z lastnega nagiba za njimi. Po tem ločimo organizacije, ki prepletajo v nešteti skupinah človeško družbo v dve veliki skupini. V nasilne in v prostovoljne organizacije.

Vodilne skupine moreto pritegniti množice z dvema različnima sred-

stvom za seboj. Z nasiljem, s kojim uklonejo volje in jih prisilito da gredo za njimi, ali pa z duševno asimilacijo, s kjo pritegnejo tute volje, tako da gredo z lastnega nagiba za njimi. Po tem ločimo organizacije, ki prepletajo v nešteti skupinah človeško družbo v dve veliki skupini. V nasilne in v prostovoljne organizacije.

Nasilje se da izvajati zopet na dva načina. Ali tako, da se nastopa z nasiljem naravnost. Majhne skupine, ki pa so bile dobro organizirane, so znale držati vedno deset do stokrat večje množice v strahu, vse dotle, dokler niso naletele na podobno organizacijo. Iz strahu so sledili takim skupinam milijoni neinteresiranih, kar je obseg tako nastale organizacije silno povečalo. Že prej smo dejali, da nastajajo tako države in ar-

made in s tem tudi vladajoči razred.

Druga vrsta nasilja je posredno nasilje. ki je navadno dalje trajna posledica enkratnega neposrednega nasilja. Ako so si prilastile vladajoče skupine potom neposrednega nasilja zemljo in druge stvari, ki so za človeško življenje nujno potrebne in so široke sloje od vsega tega izključile, — so slednje s tem prisilile, da prihajajo k njim in pravijo: Dajte nam, da bomo mogli živeti, mi pa poidemmo zato z vami, kamor hočete.

Ta vrsta nasilne organizacije je morda še učinkovitejša od prve. Tipe za njo imamo v različnih gospodarskih organizacijah, od srednjeveškega fevdalizma pa do modernega kapitalizma.

(Dalje prih.)

Zveza se s tem prvim uspehom ni zadovoljila, temveč je objavila, da bo to svojo akcijo razširila na vsa mesta v Italiji, iz katerih že prihajajo prošnje, da naj pošlje blago. Vrhutega so pritisnile tudi druge naše delavske institucije ter naznanile, da se bo isto napravilo tudi z drugim blagom zlasti z živilskimi potrebščinami. Posledica tega je tako velika, da se je znižavanje cen začelo pojavljati po celi Italiji ter se vse italijansko časopisje bavi s temi dogodki. Danes in včeraj se že objavljajo novi ceniki za živila, ki so nižji po 10 do 30 odstotkov od včerajšnjih;

cene oblekam so tudi silno padle ter jih bodo trgovci še znižali, ker drugače bo ves trg preplavila z blagom Zveza tekstilnih delavcev.

Ta kolosalni uspeh naših sodrugov v Italiji je razkrinkal, kako nezasišano so trgovci žutili ubogo občinstvo ter ustvarjali umetne krize. To, kar se je vršilo v Italiji, ne bo ostalo skrito, bo dobilo odmeva tudi drugod, Buržoazija, ki je za časa vojne zaslužila in priselarila milijarde, naj jih sedaj zopet vrne.

Delavske organizacije v Jugoslaviji naj ta dogadek prouče.

Pekovski mojstri za nočno delo.

Pekovske zadruge so vložile pri deželni vladi spomenico, v kateri zahtevajo, da se zopet uvede v pekovski obrti nočno delo ter podaljša delovni čas. Inicijativa za to spomenico najhbe izhaja od deželne zveze zadrug, v kateri se znani demokrat, g. Franchetti, na vse kriplje peha za to, kako bi odpravil malekosto socialno zakonodaja, ki je bila v zadnjih letih izvedena.

Danes se vrši o tej spomenici anketa pri deželni vladi, na katero so povabljeni interesi, to je zastopniki pekovskih zadrug, strokovnih organizacij vseh strug in pristojne oblasti. Naša organizacija je tudi zahtevala, da se povabi zdravstveni odsek in obrtno nadzorništvo na anketo.

Zahteva pekovskih mojstrov je, reči bi, precej drzna. Jugoslavija je uvedla nekaj socialnih zakonov in nekaj smo jih imeli že prej. Tudi po drugih državah se socialna zakonodaja precej naglo uvaja, a pri nas so še ljudje, ki imajo tako malo socialnega interesa, da zahtevajo uvedbo nočnega dela in odpravo osemurnega delavnika. Tako zahtevo bi povsod brez nadaljnih razprav

odklonili, ker dejansko ni v interesu delavstva ne podjetnikov. Tudi tehnični udobnosti in konsumantom ni v nikakršnem hasek. Pač pa se omogoči, če se uvede nočno delo in podaljšanje delovnega časa, večja umazana medsebojna konkurenca.

Že zadnjič smo omenili, da nočno delo tudi iz zdravstvenih oziruv ni priporočljivo, ker je škodljivo. Pomislimo le, kako nesrečnega in nezadovoljnega se mora čutili delavec, ki noč za nočjo in leto za letom dela po noči. Mi smo mnenja, da bi časopisje in vsa javnost morala najodločneje protestirati proti drzni zahtevi večine pekovskih mojstrov in vsem tistim matadorjem, ki jih pri tej akciji dejansko ali moralno podpirajo.

In nilednega protesta ne čitamo nikjer! Ničče se ne zavzame za delavce, ničče ne upošteva, kake nevarnosti prete tudi konsumantom. Menimo pa, da bodo vlada, obrtno nadzorništvo in zdravstveni odsek, ki imajo nalogo, da zastopajo splošni javni interes, tudi imeli poguma, da zahtevajo zavrnjo, ker je neutemeljena iz delavsko-varstvenih in zdravstvenih oziruv.

Nesposobnost meščanske družbe.

V petek, 27. maja je bila v konstituentni na dnevnem redu interpelacija dr. Uroša Stojčiča in tovarišev (zemljoradniški klub) na ministra za trgovino in industrijo zaradi prepovedi izvoza žita, ki jo je bila vlada pred kratkim izdala, pozivajoča se na nevarnost suše. Prepoved je bila med tem že preklicana.

Jedro interpelacije se glasi:

1. Iz kakšnih vzrokov in na podlagi kakšnih podatkov je gospod minister izdal prepoved izvoza hrane iz dežele tako predčasno?
2. Po kakšni pravici naj bi prenašal škodo vsled slabe žetve le kmet, pa ne tudi drugi razredi v državi?
3. Ali je gospod minister storil korake, da prepreči zlorabo od strani trgovcev in bank, ki izkoriščajo take prepovedi, da si napravijo velike dobičke na škodo kmetov, in kakšni so ti koraki?
4. Ali bo gospod minister preklical prepoved izvoza žita, in kdaj?

V debati o tej interpelaciji je povzel besedo v imenu Socialističnega kluba sodrug Ethin Kristan, ki je dejal:

Gospodje, eden izmed predgovornikov je dejal, da je to preobširen predmet, da bi ga bilo mogoče izčrpati v eni sami debati o interpelaciji. Jaz stojim na enakem stališču. In zato bom kratak; povedal bom le nekoliko besed, o katerih mislim, da jih je tukaj treba povedati.

Gospodje, tukaj stojimo pred enim tistih mnogobrojnih vprašanj, ki jih buržoazna družba ne more rešiti in jih ne bo rešila, dokler se ne izpremeni njeni temelji. Gospod minister je izrekel nekoliko besed, s katerimi bi se človek prav lepo strinjal. Dejal je, da ima država dolž-

nost, da se v slučajih, kadar bi prišla vsled elementarnih dogodkov prehrana ljudstva v nevarnost, pobriha za odpravo te nevarnosti. Povsem se strinjam se tem, da bi država morala vršiti take dolžnosti, le da jih v resnici ne vrši. In da po vsi sedanjih organizacij niti najmanj ni sposobna, da bi jih vršila. Gospodje, Vi imate tukaj razredno družbo; zaradi tega ste v prokleti situaciji, da udarite vedno drugo stran, če hočete eni pomagati. Rešiti hočete žito za konsumente, pa udarite proizvajalca kmeta. Kadar hočete zaščititi kmetove produkte, pa udarite konsumenta. Zakaj nimate družabne organizacije, ki bi služila vsem, ampak imate socialno organizacijo, ki služi vedno le posameznim razredom. V družbi, ki je sestavljena iz razredov, ne morete spraviti interesov vseh razredov v sklad.

Dr. Mom. Ivančič: Vi imate pa univerzalno medicino.

Gospod dr. Ivančič naj nekoliko bolj globoko študira socialna vprašanja, pa ne ob dela takih medklicev.

Gospodje, v sami stvari ni zame dvoma, da ima država v gotovih slučajih pravico, da prepove izvoz žita, da prepove izvoz drugih predmetov, in da prepove sploh še marsikaj drugega. Če bi nastala nevarnost, da ne bi naš lastni narod v tem ali onem letu mogel imeti kruha, da si smo agrikulturna dežela, in bi država na to mirno gledala, bi vlada na vsak način storila veliko krivico. Toda, gospodje, s tem, da se prepove izvoz žita, je tako malo doseženo, da bi se skoraj lahko reklo, da ni nič doseženo. Dokler dovoljete, da izkoriščajo veliki špekulanti take situacije, da si nagomilajo blago, ki

ga v takem položaju lahko po cent dobe, pa ga pozneje konsumentu še veliko draže prodajajo, nego bi se zgodilo v normalnih razmerah, niste storili s tem prav nič dobrega za konsumenta. Kolikor je današnja država sploh sposobna, da v takih razmerah kaj stori, bi moglo biti le to, da bi sporazumno s konsumnimi zadrugami, za katere bi se moralo mnogo več storiti, kakor se je storilo doslej, kakor bi se moralo tudi za kmetijske zadruge storiti več, — da bi v sporazumu z njimi prevzela žito, katero noče, da bi se izvozilo, in bi ga prihranila za konsumente, ki bi ga tedaj mogli dobiti za tako ceno, da ne bi bili oropani.

Medklic: Ali bo tedaj producent zadet, če hočemo manjšo ceno?

Dejal sem vam že, da ne morete tega vprašanja pravilno rešiti v razredni družbi; ampak kolikor morete v taki družbi storiti, morete storiti le na ta način, da spravite interese konsumentov deloma v sklad z interesi producenta, kateremu lahko plačate žito po ceni, ki jo izračunate, da se viera za razmerami in da je relativno pravična. In na temelju tega, da ste sami kupili žito za tako ceno, ga lahko oddate konsumentu za ceno, ki ne bo previsoka.

Država ima milijone za druge reči. Ona ima tristo milijonov, ki jih hoče z eno roko izplačati najsiromašnejšim ljudem.

Dr. Mehmed Spaho: V resnici zelo siromašnim ljudem, ki krepavajo.

Bolim se, gospod Spaho, da ne bodo tisti, ki po vaših besedah »krepavajo«, imeli nič koristi od teh tristo milijonov, ampak da poideto vsi ti milijoni v žepu, ki so itak že polni.

Fehim Kurbegović: Ti bi moral biti tako bogat, kakor smo mi.

E. Kristan: Noben socialist še ni delal, da bi mogel privaten bogataš rešiti ta vprašanja.

Fehim Kurbegović: Toda jaz sem prepričan, da bi vsak izmed tistih, za katere pravite, da bodo dobili veliko odškodnino, rad z vami menjal, kar se tiče premoženja.

E. Kristan: Bogved, Vi veste, kase meni godi, da morete tako govoriti.

Gospodje, vsak čas slišim tukaj govoriti o interesih kmeta, o interesih meščana itd. Vi govorite o interesih posameznih skupin, kakor da so to res homogene skupine. Enkrat se čitijo interesi kmeta, zdi pa vprašam, katerega kmeta? Kaiti na vasi najdete popolne proletarce, najdete kmete, ki bi se mogli privarjati »purgarjem«, dobe se pa tudi kmetije milijonarji. Na drugi strani pa govore o meščanih, pa pozabljajo, da varujoči interese enega dela meščanov lahko zadenejo interese velike večine meščanskega prebivalstva. Kaiti po mestih imamo proletar-

riat, imamo srednje stanove, imamo velike meščanske špekulante, imamo velike meščanske kapitaliste; to so vse moči, ki stole pred nami in ki vam onemogočajo rešiti taka vprašanja v smislu pravičnosti.

Medklic iz centra: Kaj bo pa potem?

Kristan: Kaj po potem? To smo vam mi že nekolikokrat pripovedovali. Družba brez razredov — to, gospodje, je edina rešitev.

Medklic iz centra: Sai hočete vi razredno nadvlado.

E. Kristan: Jaz nočem nobene razredne vlade. Če bi bili vi le malo pogledali v naš ustavni načrt, da smo zahtevali ustvaritev države brez razredov.

Dr. M. Ivančič: Cel vaš oddelek smo sprejeli.

E. Kristan: O tem bomo govorili jutri ali pojutrišnjem, sedaj pa gre za to stvar tukaj.

(Konec pril.)

Sodruzi in sodružice!

Jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne posetite umetnostno razstavo v Jakopičevem paviljonu v Tivoli! Razstavo bode iz prijaznosti pojasnila gg. Jakopič in Kralj!

Vstopnina znižana proti posebnim legitimacijam. (Prečitajte tozadevno vest med dnevnimi vestmi!)

Vodna naprava vevške papirnice na Fužinah.

Prihodnji teden se vrši komisijonalna obravnava glede vodne naprave vevške papirnice in zvišanja jezua na Ljubljani pri Fužinah. Opozarjamo na to obravnavo merodajne faktorje, ker projektrana vodna zgradba bistveno posega v interesno sfero mesta Ljubljane. Kakor znano bo treba po načrtu o regulaciji Ljubljane napraviti v šentpeterskem predmestju jez, ki bo služil nivelaciji vode na barju. Obstaja načrt, da bi se ta zatvornična izkoristila za napravo električne centrale. O pravici do te centrale sta se svoj čas pravdala mesto Ljubljana in dežela Kranjska. Ta načrt bo prej ali slej zopet postal aktualen. Pri omenjeni obravnavi bo torej treba skrbeti, da se ta načrt po sedaj projektirani napravi vevške papirnice ne onemogoči. Se večje pomisleke pa imamo zoper nameravani jez na Fužinah iz higijeničnih razlogov. Ljubljanski kanalizacijski načrt temelji na napravi paralelnih zbiralnih in odvajalnih kanalov, ki nai bi se izven mesta iztekali v Ljubljano. Predpogoj temu načrtu pa je, da ima Ljubljana dovolj padca, da spravi fekalije dovolj hitro dalje in tako potom samočiščenja odstranja nevarnost za zdravje. Če se na napravi na Fužinah visok jez, bi voda zastajala, se kužila in stvarila nevarnost epidemije, zlasti ker prebivalci iz občin Moste in DM, v Polju uporabljajo vodo iz Ljubljane tudi v gospodarske svrhe. V prvi vrsti ste sicer ogroženi občini Moste in DM, v Polju, pa tudi Ljubljani ne more biti vse eno, ali dobi v najbližji okolici stalno ognjišče tifusa. Nikakor nočemo nasprotovati načrtom vevške papirnice, ker nene intencije v tej točki ne nasprotujejo našim interesom in mi ravno v interesu delavstva vsak razvoj naše industrije iskreno pozdravljamo. Pod nobenim pogojem pa se ne sme zanemarjati skrb za zdravje. Pri dovolitvi projektrane naprave bi torej bilo naložiti projektantom, da na lastne stroške izvedejo one izpremembe kanalizacijske sistema, ki bodo potrebne za odvrnitev vsake nevarnosti za ljudsko zdravje. Ker imamo sedaj na magistratu Interregnum, priporočamo tudi poklicanim vladnim faktorjem da pri omenjeni obravnavi prav posebno pazijo na interese ljubljanskega mesta. Zadeve ne bomo srustili iz evidence.

Politične vesti.

+ Jugoslovanski komunisti na moskovskem kongresu. Iz Moskve poročajo, da je prišla v Moskvo deputacija jugoslovanskih komunistov, ki bo zastopala Jugoslavijo na tretjem kongresu tretje internacionale. Deputacija, katero tvori 20 ljudi, vodita komunistična poslanca dr. Sima Markovič in Pavle Pavlovič; v deputaciji je 5 poslancev, 7 delavcev in 8 kmetov.

+ Občinske volitve v Bosni namerava vlada izvesti do septembra letošnjega leta.

+ Volitve na Koroškem. Dne 19. t. m. se bodo na Koroškem vršile volitve v koroški deželni zbor in v dunajsko narodno skupščino. Volitev se bo udeležila tudi »Koroška slovenska stranka«.

+ Severnoirski parlament se je otvoril 7. t. m. Od vseh snafelnovskih poslancev ni bilo niti enega prisotnega. — To je hud udarec za Angleže, ki so si mislili, ko bodo imeli par pučkov vedno okrog sebe, se jim bo morda posrečilo, da jih umirijo in posredno pa njih vse ostali irski narod. Irski parlament brez Ircey!

+ Angleška vlada je, glasom neke Reuterjeve vesti, pri dunajski vladi nastopila zoper nadalnje ljudsko glasovanje za priključitev k Nemčiji.

+ Sovjetski ruski poslanik Krasin je prišel zopet v London.

+ Rekonstrukcija ruske sovjetske vlade. Reformistično stališče Leninovo je v zadnjem času uplavalo na komunistično stranko v Rusiji tako, da obstojita sedaj reformistična in ekstremistična struja. Tudi v sovjetski vladi je vsled tega prišlo do rekonstrukcije: Čičerin je predal mesto komisarja za zunanje zadeve Litvinovu, Dzeržinski, doslej predsednik čevržične komisije je prevzel komisariat za promet. Predsednikom revolucionarnega tribunata je postal neki Umschau. Zinovjev je Demisijonral na svojem dosedanjem mestu in je prevzel drugo manje eksponirano mesto v vodstvu ekonomata. Trocki je pustil mesto narodne obrambe in dal Rikovu, ki je bil doslej vodja vrhovnega ekonomskega sveta. Trocki je ostal le še vodja vojnega komisarijata.

+ Mednarodni kongres lige zveze narodov je v četrtak dokončal svoje delo. V končnem govoru je naznanil predsednik kongresa Adar, da se bo ustanovila posebna propagandna komisija, v kateri bodo zastopani najodličnejši močje. Naslednji kongres lige zveze narodov bo leta 1923 na veliki teden v Pragi. V splošnem se bo pečal z ustanovitvijo mednarodne vojske. Svet lige bo v oktobru tega leta zboroval na Dunaju.

Poneverba nezvestega poslovodje.

Pred ljubljanskim porotnim sodiščem se je včeraj ob 4. popoldne pričela razprava proti blivsemu poslovodju podružnice Konsumnega društva za Slovenijo v Litiji — Karlu Polaneku, ki se mora zagovarjati zaradi številnih poneverb.

Dejanski stan vsem nečednim in nepoštenim manipulacijam Polankovim je bil sledeči: Polanek je prevzel mesto poslovodje gorenje podružnice začetkom meseca februarja proti mesečni plači 2340 K in drugim bonitetam in natura. Takoj pri nastopu je Polanek pokazal svojo slabo stran. Svoje za procvit važno mesto je izbral v svoje zasebne koristi, začel je v podružnici neredno gospodariti. S svojo ženo Antonijo je živel potratno in razsipno, mnogo je piloval in se vozil na razne zabave. To njegovo lahkomišno zapravljvanje pa je v litijskih delavskih krogih takoj vzbudilo veliko pozornost in razne pripombe.

O Polankovem gospodarstvu sta bili izvršeni dve strogi reviziji od strani centrala, ki je ugotovila velike primanjkljaje. Prva revizija za čas od 1. febr. do 29. jun. 1920 znesek 90.000 K 24 v, druga revizija za čas od 29. jun. do 6. nov. 1920 zopetni deficit 85.112 K 22 v, toraj celokupno 175.739 K 46 v.

LISTEK.

J. London:
Ljubezen do življenja.
Priredil J. B.

S težavo sta šepala po strmem bregu. Takrat je tisti, ki je korakal spredaj, omahnil med raztrtim skalovjem. Oba sta bila trudna in slabotna; njihova prepadena obraza sta imela izraz potrpežljivosti, ki ga naredi dolgotrajno pomanikanje. Težko sta bila obložena z zvitiimi odelami, z jermeni pritrjenimi na pleča. Vsak je nesel v roki kratko puško. Šla sta sklonjena, ramena naprej, glavo nagnieno, oči v tleh.

— Želal bi si vsaj dve tistih patron, ki so spravljene v našem skrivališču, reče drugi.

Njegov glas je bil brez vsakega izraza... Prvi ni odgovoril.

Sedaj sta bredla vodo, ki se je penila med skalovjem kakor mleko. Nista si sezula črevlijev, čeprav je

bila voda ledena, da ju je bolelo v gležnjih in da so lina otrpnile noge. Na nekaterih krajih je pluskala voda do kolen in s težavo sta vzdrževala ravnotežje, ko sta iskala mesta, kam zastaviti nogo.

Onemki je stopal za prvim, je izpodknil gladek kamen pod nogo, že je skoro padel, a s silnim naporom se mu je le še posrečilo obdržati se pokoncu; obenem je zakričal vsled bolečine. Čutil se je slaboten in glava mu je omahnila; se opotekajoč je iztegnil svojo prsto roko kakor če bi iskal onoro v praznini. Prestopil je še nekaj korakov, pa zopet mu je izpodrsnilo in zopet je skoraj padel. Takrat je obstal in pogledal je onega, ki tudi enkrat ni okrenil glave.

Celo minuto je stal tako nepremično, kakor če bi premišljeval, kaj naj stori, nato je zaklical:

— Bill! Koščico sem si izvinit!

Bill se ni obrnil. Počasi je bredel mlečno vodo. Oni, ki se je ustavljal, ga je gledal, kako se oddaljuje, in čeprav je ostal njegov obraz brez

vsakega izraza kakor poprta, so postale njegove oči podobne očem ranjene srne.

Bill je že dosegel breg. Šepal je s težavo naravnost v položni breg in ni se obrnil. Oni, ki je stal še vedno sredi vode, ga je gledal. Njegove ustne so vztrepetale narahlo, prikazal se je jezik, da jih omoči. Zopet je zaklical:

— Bill!

Bill je to pretresljiv krik bitla v obupu; a Bill ni obrnil glave. Oni je zrl za njim, videl je, kako so mu klecale noge v kolenih, kako trudno je prestavil noge po kamenlu, ki se je izgubljalo v nejasni črti obzora nad nizkim gričem. Njegove oči so sledile Billu, dokler ni ta dosegel vrha in izginil. Takrat je njegov pogled prenehal buliti za onim. Leno se je ozrl na kos zemlje, kjer je ostal sam, sedaj ko ga je njegov tovariš zapustil.

Nad obzorom je žarel solčni ozenj. Megle, oblaki prečudnih oblik so ga pokrivali.

Potegnil je iz žepa uro, vso težo telesa je pri tem oprl na eno nogo. Ura je bila štiri, in ker so bili takrat zadnji dnevi julija ali prvi avgusta, — točno tega ni mogel reči — je preračunal, da mora stati solnce približno na severozahodu.

Ozrl se je proti jugu; vedel je, da leži nekje tam daleč za onimi mračnimi višinami Veliko Medvedje jezera, da križa v tej smeri njegovo težko pot skozi kanadske puščave severni tečajnik. Potok, ki je v njem stal, je tekel proti Reki bakrenih rudnikov, ki vali svoje vodovje proti severu. Nj bil še tam, a nekoč je videl vse to narisano na zemljevidu v pisarni Hudsonske banke.

Gledal je svet okoli sebe. Ni bil to pogled, ki bi ga mogel navdati z upom: povsod rahla črta obzora, povsod nizko grčevje; ni bilo niti dreves, niti grmičja, niti trave; samo strašna, grozna zapuščenost, ki mu je mogla vtisniti v oči samo strah.

»Bill!« je zamrmral med zobmi, na to še enkrat: »Bill!«

Še vedno na sredi mlečne vode je lezel vkup, postajal manjši, kakor da ga tlačil brezmejna praznina z nepremagljivo silo, drobi njegove moči s svojim groznim mirom.

Začel je trepetati kakor v mrzličnem napadu, puška mu je zdrknila iz roke, padla v vodo, da ga je poškrpilo do pasa. Zdrnil se je, prišel je k zavesti; premagal je trenutni strah, se sklonil, brodil z roko po vodi in potegnil puško zopet na dan. Premaknil je svoje breme še bolj na levo ramo, da bi si olajšal težo nad izvinjeno nogo. Nato je začel stopati oprezno proti bregu. Silna bolečina mu je črtala gube v obrazu.

Ni obstal. Obupno, že skoro noro, je hitel po bregu proti vrhu, kjer je izginil njegov tovariš. Bolečine mu ni bilo mar. Dospel je na greben; pred seboj je zagledal plitvo dolino brez življenja. Zopet se ga je polazčala groza, premagal jo je, počasi se je zibal v dolino.

(Dalje pril.)

Ta veliki primanjkljaj je bil pozneje deloma krit, osobito vsled velikih zalog, ki so jih našli na Polankovem stanovanju, katero je Polanek umel bogato opremiti na stroške podružnice.

Obširna obtožnica, ki v podrobnosti navaja vse poneverjene in ukradene predmete, ugotavlja z gotovostjo samo to, da si je Polanek prilastil za 33.045 K 5 v blaga raznih vrst.

Zaslišanje obtoženca Polaneka je trajalo skoro tri ure, Polanek se z vse mogočimi izgovori in ugovori brani.

Predsednik Regally, ki vodi razpravo, je stavil obtožencu vprašanje, v koliko se čuti krivega številnih poneverb. Polanek je gladko odgovoril: »Poneverbe priznavam le deloma, vseh pa ne!»

Zatem je začel Polanek porotnikom silkati svojo življensko preteklost, da je že 7 let oženjen in kako je prišel za poslovodjo podružnice v Litijo. Vsi njegovi odgovori so hladni, hitri in dobro premišljeni. Predsedniku hitro odgovarja.

Po izčrpani, od 4. popoldne do danes polu 3. zjutraj trajajoči razpravi so porotniki na vprašnje, če je obtoženi Karol Polanek kriv poneverb raznega blaga v skupni vrednosti 33.825 K 05 v, odgovorili: 8 glasov »ne« in 4 »da«, tretje vprašanje krivde zanikali z večino glasov.

Na podlagi tega izreka je bil Polanek oproščen in izpuščen.

O nekaterih zanimivih momentih poročamo v ponedeljek.

Organizacijski vestnik. Iz stranke.

Tretjina zaupnikov, katerim so se razposlali Spominski listi za žrtve 24. maja 1920 v razprodajo, se ni odražala nabrane denarja ter vrnila nerazprodane listke. To znači nerazumevanje za stvar ali pa malomarnost posameznih zaupnikov. Vse, ki se čutijo prizadete, pozivam, da takoj pošljejo obračun, sicer se jih pozove imenoma in javno, da to store. V »Napreju« je bilo objavljenih že nebroj pozilov na obračun, vsakogar se je opozorilo z dopisnic, naj pošlje denar in nerazprodane listke, a še vedno se dobe sodrugi, ki cel mesec nimajo časa ali volje, da bi to storili. Vdove in ostale žrtve Zaloške ceste neprestano prihajajo izpraševati, kdaj se razdeli nabrani denar, odbora pa mora, žal, povedati, kdo je kriv, da račun še niso zaključili in denar razdeljen med res potrebne žrtve. Sodrugi, vsaj ta zadnji opomin naj Vas vzdrami, da storite svojo dolžnost!

Blagajnik,

Iz strok. organizacije.

II. redni občni zbor osrednjega društva oblačinskih delavcev za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v nedeljo, dne 12. t. m. ob 8. uri zjutraj v mali dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red: 1. oPročilo načelstva; 2. poročilo tajnika, blagajnika in kontrole; 3. poročilo podružnic; 4. pravila, opravilnik; 5. Povišanje prispevkov; 6. ujedinenje; 7. razno. — Vse podružnice imajo pravico za vsakih 100 članov poslati po enega delegata. — Jese Anton, t. č. podpredsednik, Pečnik Karl, t. č. tajnik. Osrednje društvo lesnih delavcev in ljubljanska podružnica imata skupno sejo v torek dne 14. junija t. l. takoj po delu v društvenih prostorih. Vabljeni so tudi zapuščeni vseh delavnic. Obvezna dolžnost. — Predsednik.

Ljubljanska podružnica mizarjev priredi v nedeljo, dne 12. junija t. l. ob 3. uri pop. prijateljski sestanek na Brodu pri Tacnu v gostilni pri Žibertu. Tem potom vabimo vse lesno delavstvo, da se udeležijo tega sestanka iz Gornje, Tacna in bližnje okolice. — Odbor.

Vestnik Svobode.

Splošna delavska zveza »Svoboda« Ljubljani priredi dne 19. junija popoldanski izlet na Vrhniko. Izlet je namenjen v prvi vrsti izpopolnitvi medsebojnih vezi z vrhniki in okoljskimi sodrugi; ker potem družabnosti bomo lažje izpopolnjevali naše prostovno delo med delavstvom. V času, ko vsak sodrug in vsaka sodružica hrepeni v prsto naravo po trudoplnem delu, imamo najlepšo priliko, da se bomo dne 12. junija počutili sredi vrhnških sodrugov in sodružic svoji med svojimi. Vrhnški sodrugji so nam obljubili, da nam bodo pripravili lep dan; da bomo za nekaj ur pozabili na vse težkote, ki nas obhajajo v vsakdanjem življenju. V ta namen vabimo vse ljubljanske in okoljske sodruge in sodružice, da se takoj prijavijo za izlet v tajništvo »Svobode«, Selenburgova ulica št. 6. II. nadst. Priglasit se lahko vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 7. ure. Natančnejši spored objavimo prihodnji teden.

VI-Glince. Stavbena in gostilničarska zadruga »Delavski dom« na Glincah vabi vse delavstvo občine VK na JAVEN SHOD, ki se bo vršil v nedeljo 12. t. m. ob 9. uri popoldne v gostilni Amerika na Glincah. Shod je nepolitichen in ima namen zbuditi v delavstvu zavest do lastne hiše, lastnega zbirališča. Delavci, udeležite se vsi in pristopajte k stavenji zadrugi, da bomo prej pod lastno streho. — Odbor.

»Svoboda« VI-Glince priredi v nedeljo 12. t. m. vrtni koncert v gostilni gos. Kramarja na Glincah. Začetek ob 4. uri popoldne. Godba tamburaškega zbora in šaljiva pošta. Vstopnina 6 kron. Za dobro plačilo in jedila bode preskrbljeno.

Podružnica izobraževalne delavske zveze »Svoboda« Vodnat-Moste naznanja, da se bo vršila v nedeljo popoldne 12. junija v društvenem prostoru pri Mauerju redna seja. Začetek ob 9. uri popoldne. Želj se od vseh odbornikov, da se seje točno in polnoštevilno udeležijo. — Predsedstvo.

Gospodarstvo.

— Povišanje uvoznih carin bo zopet izvedo finančno ministrstvo. Povišana bo tudi carina na obutev, obleko, perilo, železo itd. — Tako se bo draginja zopet večala in prizadeti bodo pri tem zopet najbolj delavski sloji. Vlada posluša le zahteve dobčkarjev, da bi mogli ti tem samovoljne »dikirati cene!

— Dobava gorivnega spirita Urad za pospeševanje obrti namerava prevzeti večjo množino denaturiranega gorivnega spirita, katerega bo oddajal na debelo iz skladišča izven mestne in na drobno pri trgovcu v mestu. Interesenti obrtniki naj takoj priložijo svoje potrebščine na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani najkasneje do 18. t. m.

— Nekatero ceno na zagrebškem trgu. Koleraba 6 K kg, kumare 24 K kg, črna ječa 14 K kg, nov krompir 12 K.

— Štajnbajsova železnica, Ministrski svet je razpravljaval o ureditvi gozdne železnice Štajnbajsovega podjetja v Bosni in je sklenil, da se ta železnica na progri Prijedor-Lin in Sretica-Jajce preuredi za potnike in tovorni promet. Zato je določen kredit pri notranjem državnem posojilu.

— Češko-slovaška vlada je pričela s kovanjem 20 vinarskega drobiža.

— Agrarna reforma na Češko-slovaškem. Listi iz Prage poročajo, da je upravni svet državnega zemljiškega urada že potrdil program za prvo periodo izvršitve agrarne reforme. V roke upravičencev bo prišlo sedaj več kot za 900 kmetij zemlje (tudi gozdovi), ki jo je doslej posedovalo le 150 posestnikov, med temi 50 plemiških. Druge zemlje bodo razdeljene približno za 100 kmetij.

— Hidroelektrična centrala v Rogatici v Bosni. V Rogatici v Bosni zgradi Radovan Bartur ob reki Frači hidroelektrično centralo za pogon tamkajšnje industrije.

— Nove carinske tarife izvedejo v Ameriki in sicer tako visoke, da bodo poteme cene uvoženega blaga stale na isti višini kakor cene domačega blaga.

— Anglija na robu. Trenutno štejejo na Angleškem krog 5 in pol milijona nezaposlenih. Industrija se nahaja v popolni krizi, ker se naložene ogromne kapitalije ne obrestujejo. Poljedelski delavci so zelo razburjeni, ker jim hoče država znižati plače in je pričakovati, da izbruhnje nove velike stavke. — In v takih časih Lloyd George grozi z represalijami stavkojučim rudarjem!

res pravi socialisti in ni upati, da jih bo njegov govor pridobil za izdajalce proletarijata. Po končanem svojem slamonalutariju, v katerem se ni niti za las dotaknil strank, ki štijo kapitalizem, to je liberalcev in klerikalcev. No pa saj to tudi ni bilo pričakovati, ker so mu gotovo dali koščijo ravnateljstva pod pogojem, da se ne spozabi in ne omeni, kar bi bilo v škodo kapitalizma in bi v slučaju propasti kapitalističnega reda morali taki gospodinci peš hoditi. G. Fakin je iz teh medklicev lahko izprevidel, da ima pred seboj množico, ki pozna socializem bolj praktično nego on teoretično. — Nato so se oglasili k besedi sodrugi, Krušič, Krofi, Klenovšek in Polovič in so ovrgli krivega preroka socializma in iz Ljubljane, jasno opisujoč cilje mednarodnega socializma. Nato se oglasti zopet G. Fakin, da vsaj nekoliko ovčice izmed skricev in komljev pridobi za ustanovitev Peskove podružnice. Zopet je še nadalje blatil socialno demokracijo in nje voditelje. Vsled tega prosi ponovno s. Krušič besede, ki mu je za predsednik ni dal, bo ječ se, da mu udelejo uboge ovčice podprenikov in klečepalcev trboveljske družbe, Sodr. Krušič protestirajoč, da ne dobi besede, pozove delavstvo, da naj zapusti dvorano, kateremu pozivu so se navzoči res socialistično prepričani odzvali tako, da je v dvorani ostalo le 23 ubogih duševnih revčkov Andrejčkov in so s solzami očmi volili najožji odbor, ker za širokega niso imeli oseb in jih tudi ne bodo imeli. Med temi 23-timi ovčicami pa je bila tudi oseba komunista na razpoložanju L. mlajši. No, ta nam je dobro znan vsled svojega skakanja iz stranke v stranko. Najbrže je tudi radi te ustanovitve prekidal svojo kandidaturu na komunistični občinski kandidatni listi. Nato so jele cepati te ovčice posamezno s klavernimi obrabi iz dvorane, spredaj pred gostilno pa so zarezgotali konji ravnateljstva Trboveljske družbe ten s tem opomnili g. Fakina, rešitelja, a ne trboveljskega proletarijata, temveč kapitalizma, da je čas, da se odpelje v Ljubljano, ker delavstvo se zaveda, da ima boljše svoje voditelje v Trbovljah nego je on. A tudi kapitalizem se naj zaveda, da ga tudi ta skromna čredica ovčic ne bo rešila zlova, katerega mu pripravlja zavedni socialistični proletarijat. Sedaj torej vemo vsi, kolikšna je moč trboveljskih Nesesarjev. Kadar bo eden več, prosimo, da nam podružnica g. Peska v Trbovljah to blagohotno naznani v listih radi statistike; no, mislimo, da letos še ne bo novih članov. E, narodni socializem ne vleče v Trbovljah. — Eden poslušalcev.

Sport.

Prvenstvena tekma »Svoboda« - Ljubljana - Ilirija se bo vršila v nedeljo, dne 12. t. m. ob 18. uri (ne ob pol 17. uri) na prostoru S. K. Ilirije nasproti državnemu kolodvoru. Opozarjamo, da »Svoboda« prvič tekmuje proti prvaku Slovenije.

Prvenstvene tekme dne 12. t. m. Ilirija-Svoboda na igrišču Ilirije ob 18. uri, sodnik g. Vrančič. — Primorje: Hermes na igrišču Sparte ob 18. uri, sodnik g. Kramaršič. Primorje rez: Hermes rez, na igrišču Sparte ob 9. uri, sodnik g. Hus. — Prijateljska tekma Ilirija: M. A. K. Maribor ob pol 17. uri na igrišču Ilirije.

Zmagovalci v Masarykovih igrah. 5. junija so v Pragi zaključili slavnosti prvih Masarykovih iger z razdelitvijo nagrad in daril. Kot zmagovalec izhaja Italija z 48 točkami. Drugo mesto je dosegla Češko-slovaška (39 točk), tretje Francija (32), četrto Švedska (20 točk), peto Jugoslavija (12 točk) in šesto Danska (11 točk). — Udeležba pri posameznih točkah tekmovanja je bila precejšnja. Tvorjenih je bilo precej novih, zlasti čeških rekordov.

Prihodna Olimpijada. Mednarodni olimpijski odbor, ki je zboroval te dni v Lausanne (Švica), je naročil mestu Parizu, da izvede priprave za VIII. Olimpijado v letu 1924. In mestu Amsterdam (Holandska) za IX. Olimpijado v l. 1928.

Društvene vesti.

Dramska sekcija jug. n. akad. društva »Jadrani« priredi v nedeljo, dne 12. junija t. l. Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski« v Logatcu, točno ob 19. uri, dne 19. junija t. l. (nedelja) pa v Zagorju ob Savi v Sokolskem domu ob isti uri. Predprodaja vstopnic v Zagorju ob Savi pri g. Ahčanu v trgovini.

Udruženje jugosl. akad. omladine iz Primorja priredi jutri dne 12. junija na vrhu hotela »Tivoli« veliko vrtno veselico s plesom in tombolo, s šaljivo pošto, z birko s »coriandoli« in serpentinami, z razsvetljavo z briečimi tulpanji itd. Ker sodeluje »Klub Primorje«, se bo kosal vsak, ki ostane doma.

Kdor si želi razvedrila in zabave, naj se pripravi že sedaj na »Zegnanje v Trnovem«. Ker je zanimanje zelo veliko, se bodo v kratkem oddale vstopnice v predprodajo.

Dopisi.

Trbovlje. (Koliko je NSS-arjev v Trbovljah.) Da si ne bo kdo po nepotrebnem glave belil, radi tega naj pazljivo prečita ta članek. Že dne 28. t. m. je naznanjal listek na javni deski, da se vrši dne 29. t. m. ustanovni občni zbor Nerodno-socialistične stranke v dvorani gostilne Porte. In glej, ob 3 in pol uri popoldne se pripelje kočija ravnateljstva trboveljske družbe pred imenovano gostilno in iz nje stopi obljubljeni misija g. Fakin iz Ljubljane. Med tem pa se zbere precejšnje število poslušalcev v dvorani, seveda skrič spredaj, a delavstvo zadaj. Govorniku g. Fakinu v jahalnih hlačah se zasvetijo oči zagledavši množico — kakor mačku, če ugleda klobaso. In začel je premišljevat kol borilec za kapital, po kateri stranki naj udira; seveda mislil je samo na socialistične stranke. Izkopal si je toraj načrt, da se naj udari le po socialnodemokratski stranki, ker je menda mislil, da je večina navzočega delavstva komunistična in je hotel obrniti plašč tako kakor veter plina. In res je začel najprvo razlagati svojo borno kramarjilo o socializmu, no potem pa hajdi nad socialne demokrate. A med govorom se mu je pričelo čelo grbančiti, ker medklici, ki so prihajali iz delavske množice, so naznanjali, da se nahajajo tu

Dnevna kronika.

Pridite, da si ogledate letošnjo umetnostno razstavo v Jakopičevem paviljonu v Tivoliju Ljubljanska podružnica »Svoboda« priredi jutri v nedeljo ob 10. uri popoldne skupen poset letošnje nad vse krasne razstave v Jakopičevem paviljonu. Razstavljiva so dela naših prvih slovenskih upodabljalovih umetnikov. Pridite predvsem delavci in delavke! Skupnega poseta pa se lahko udeležijo tudi vsak drugi. Da se bodele tudi delavci in delavke in sploh širši sloji seznanili z našo slovensko upodabljalovo (slikarsko in kiparsko) umetnostjo, pridite gotovo! Vstopnina, ki je sicer nastavljena na 12 K, bo znatno znižana za vsakogar, kdor si pride danes v soboto od 5. do 8. ure zvečer, oziroma jutri v nedeljo od pol 9. do 10. ure popoldne iskati Dosebne legitimacije za znizano vstopnino v društveni lokal »Svoboda« v Selenburgovi ulici 6, II. nadst. (vrata levo). — Sodrug in sodružice, udeležite se posla razstave v obilnem številu! Pridite tudi iz Most in z Viča! Žal bo lahko vsakomur, kdor zamudi to lepo priliko, ker nam bode ta iz prijaznosti razstavo tolmčila umetnika g. Jakopič in Kralj. — Izobr. društvo »Svoboda«.

Iz Trčiča. Dne 9. junija 1921 so se izvršile županske volitve v naši občini. Zupan je postopnik Ivan Lončar, pristaja Gospodarske stranke, prvi svetovalec sodrug Henrik Snoj, drugi svetovalec Jelenc Anton od Gosp. stranke, tretji sodrug Viktor Čadež, četrti pa Karol Globočnik od Gosp. stranke. Tako je prešlo občinsko gospodarstvo iz klerikalnih rok v roke socialistične in samostojne gospodarske stranke. Če bi bili delavci »Delav. zveze« v resnici delavci in ne del SLS, bi lahko imeli vso občino v rokah delavci, tako pa so žal našo najboljšo mislečo pomnilo zavrgli z visoko gesto »ker smo še vedno del SLS«. Tudi prav. Prihodnjije več.

Temu ne pravimo pospeševanje naše turisticke! Prejeli smo: Slovenskemu planinskemu društvu je vsakakor naloga, da v čim širših krogih vzbudi zanimanje za našo lepo naravo. To delo, moramo priznati, izvršuje društvo z veliko vneto; tembolj pa se čudimo eni strani njegovega delovanja. Primeri so najboljši: V Bohinju sta dva hotela v najemu SPD: »Zlatorog« in »Sv. Janez«. Obema hoteloma diktira imenovano društvo cene — in kakšne: dnevana ponizja (natančno vemo za enega) znaša n. pr. minimum 20 K, soba od 35 K dalje, čoln na uro — 40 K, liter vina 52 K itd. ... Vprašamo, kako je mogoče, da društvo, ki hoče pospešiti našo turisticke, nastavlja tako horendne cene, da onemogočijo vsak večji turisticke promet, predvsem pa tudi uradniku in delavcu — ta tudi potrebuje oddiha — izlete v dotične kraje? Faktično se Bohinjski pritožujejo, da je izletnikov čedalje manj — vzroka ni težko najti. Pričakujemo, da se bo društvo oziralo na to opozoritev in saniralo nepravne razmere, saj gre vendar za celokupno korist! — Več prijateljev prirode.

Kmetijski pouk po deželi bo poverjeništvu za kmetijstvo po možnosti podpiralo in ga prirejalo ob nedeljah in drugih priložnih dnevih, Kmetijske podružnice, zadruge, županstva in drugi v poštev prihajajoči interesenti, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obrnejo pravočasno na poverjeništvu za kmetijstvo in naj naznanijo, kdaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. V prošnji, ki naj bo primerno podprta, naj se navede tudi, ali se ima vršiti predavanje zjutraj ali popoldne. Interesenti morajo preskrbeti voz od zadnje železniške postaje in skrbeti tudi za zadostno udeležbo od strani kmetovalcev. Prošnje na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani je treba pravočasno predložiti, najbolje en mesec prej, da bo mogoče vse pravočasno ukreniti in objaviti.

Poverjenik za kmetijstvo Franc Demšar sprejema stranke vsako sredo in petek od 9. do 13. ure v uradu poverjeništvu za kmetijstvo v Marijanšču.

Orožne vaje. Tekom tega in prihodnjega meseca bodo stopnema pozvani na orožne vaje vsi rezervni častniki.

Pristolbinski narstek od avstrijskih državnih obveznic, napoved in odmera. Ker so se pojavile težkote pri ustanovitvi vrednosti vojnih in predvojnih državnih obveznic je finančno ministrstvo dovolilo, da se te zadolžnice začasno izločijo iz odmerne podlage za pristolbinski narstek. Ker so pa omenjene obveznice načelno namestku zavezane, jih je kljub temu napovedati takol po nominalni vrednosti in napovedi za

premično imovino po vzorcu B pa posebel navesti in podrobno izkazati v posebni Specifikaciji po vzorcu I. Namestek od njih se začasno ne bo predpisal, v plačilnem nalogu pa se bo pridržala pravica naknadne odmere ob času, ko bo možno določiti pravo vrednost teh zadolžnic.

Vojška intendenca za Slovenijo v Ljubljani je dovolila naknadno zglaševanje za civilno obleko. Upravičenci, ki stanujejo v Ljubljani in reflektirajo na civilno obleko, a se doslej še niso zglašili — ne glede na to, ali imajo v rokah kakšno potrdilo ali ne — naj se zglašijo prihodnji teden t. l. od 13. do 18. t. m. v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu. Izrečno se povdarja, da se na še poznejše zamudnike pod nobenim pogojem ne bo oziralo.

Smrtna nesreča. V ljubljanskem topniškem arzenalu se je včeraj okoli polu 11. popoldne dogodila smrtna nesreča. Žrtev dela je postal mlad in marljiv mehanik, 22-letni Valentin Kompare, sin železniškega čuvaja. Na dvorišču arzenalske delavnice od državnih železnici za Bežigradom je popravljal motor vlačica tovornih avtomobilov. Motor ima 80 HP. Kompare je hotel motor pognati v obrat in je zavrtel navjajak, ki pa je z veliko močjo smil nazaj. Kompare je držal navjajaka držal z obema rokama, a sunek je bil tako silen, da ga je držal udaril v prsa, oziroma v želočno stran, da se je takoj opotekajoč nezavesten zgrudil na tla. Njegovi tovariši so mu prhiteli na pomoč. S službenim avtomobilom so hiteli v mesto po zdravnika, po dolgem iskanju so našli — enega zdravnika. Na lice mesta težke nesreče došli zdravniki s. dr. Zajc je konstatiral, da je Valentin Kompare dobil težke notranje poškodbe in je odredil, da so ga takoj z avtomobilom prevažali v javno bolnico. O težki nesreči obveščeni oče je sina spremljal v bolnico. Potoma je nesrečni Kompare podlegel težki poškodbi in umrl. Iz bolnice so ga prepeljali v mrtnišnico k sv. Krištofu. — Ravno ta in še številni drugi slučaj nam nujno dokazujejo, kako je vendar enkrat prepotrebna temeljita reorganizacija resnične postaje!

Simon Gregorčičeva knjižnica prične v torek 14. junija z rednim izposojevanjem knjig — Vidovdanska cesta št. 2. Knjižnica pesnive vsak terek in petek od 5. do 7. ure zvečer ter ob nedeljah od 10. do 12. ure popoldne. Pravila za izposojevanje so razvidna v izložbenem oknu. Izposojevalne cene so običajne kot drugod. Zdravo! Odbor.

Zamenjava poškodovanih bankovcev. Davčni uradi in državne blagajne so dolžne poškodovane bankovce zamenjati za nepoškodovane. Vsakdo je upravičen zavrniti poškodovan bankovec, ako bi mu ga hotela dati kakšna državna blagajna.

Pregled invalidov. Ministrstvo za socialno politiko je odredilo naknadni pregled vseh invalidov v času med 15. junijem in 15. julijem.

V Zagrebu je občinski svet uvedel precejšen najemniški davek, ki bo občutno prizadel posebno delavske sloje. Pa ni čudal! Saj sede danes v zagrebškem občinskem svetu sami zastopniki hišnih posestnikov, zajedničarji, klerikalci, liberalci in radikalcji, potem ko so bili razvejavili mandate proletarskih strank!

Velik vlom v Zagrebu. Neznani vlomilci so te dni odnesli iz stanovanja Bele Pečiča v Zagrebu velikansko množino draguljev, zlatnine in biserov v skupni vrednosti 236.200 K.

Volkovi v Dalmaciji so se pojavili v večjih množinah na Svilaji planini. Že dva človeka sta bila letos žrtvi te zverjadi. Največ škodajajo čredam.

Tihotapci valut. V Mariboru so te dni konfiscirali neki ženski 10.000 dolarjev (1.320.000 K), ki jih je, vsite v perilo, hotela iztihotapiti v Avstrijo.

Cirkus Renlov v Tivoliskem dvoredu priredi jutri v nedeljo, dne 1. junija dve veliki predstavi, in sicer popoldne ob štirih večiko družinsko predstavo in ob osmih zvečala predstavo. Za popoldansko predstavo naj se vstopalce kupijo vnaprej pri cirkuski predstavi.

Slatina Radinci. Ker se otvoril s 15. t. m. promet na Ljutomerski prog, opozarja se občinstvo na Radinske mineralne vrelce ki so prebogati na ogljikovi kislini in najljajši vseh poznatih natron-litron vrelcev ter nadkriljujejo celo francoski Vichy in Biliin. Radinci imajo celino naravne ogljikovokisle kopeli v Jugoslaviji. Izvestja daje Tourist-Office, Ljubljana.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO,
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.
 Brzjavni nazlov: KREDIT LJUBLJANA. - Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Naznanilo.

Podpisani večletni računski natakhar naznanjam sl. občinstvu, da sem prevzel z dnem 22. maja 1921 staro znano

restavracijo in kavarno „Pri novi pošti“
 na postaji v Rimskih Toplicah.

Za posrežbo dobre kuhinje in izvrstne pijače po nizkih cenah preskrbljeno. Vsem obiskovalcem zdravilišča, želez. osobju in domačim gostom se priporočam za obilen poset. Pritožbena knjiga na razpolago. Osebnne pritožbe se sprejema v zdraviliški restavraciji.

Z odličnim spoštovanjem **Collautti Ivan**, restavrater.
 Rimske Toplice, 10. junija 1921.

Medić, Rakovc & Zankl,
 prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov
 Centrala: Ljubljana, d. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Telefon 64. Brzjavni: MERAKL, Ljubljana. Telefon 64.
Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. „MERAKL“, Lak za pode. „MERAKL“, Linoleum lak za pode. „MERAKL“, Emajlni lak. „MERAKL“, Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepleškano hišo, pohištvo in lakiranje vozniških koles v peči, naj se obrne na tvrdko

STONE MALGAJ

Ljubljana stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana
 Kolodvorska ulica št. 6

Inženirji stavbeni tehniki in risarji se iščejo.

Ponudbe z navedbo plačilnih zahtevkov na „Stavbena družba d. d. Ljubljana“, Levstikova ulica št. 19.

Radiaktivno termalno kopališče
TOPLICE pri NOVEM MESTU

zdravi reumatismus, protin, neuralgijo, posledice zlomljenih kosti, ran in eksudate.
 Sezona od 1. maja do 30. septembra.
 Zelez. postaja Straža-Toplice. Pojasnila daje ravnateljstvo.

F. BRUMAT
 LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Fant, star 29 let,

se želi seznaniti v svrhu ženitve s slovenskim dekletom v starosti 18 do 30 let ali z vdovo z enim otrokom. Dotična, ki jo veseli, naj piše in priloži sliko na naslov: Alojzij Koprivec, Post Slaty Fork, W. Va. Comp. 12, U. S. A.

Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do najfinejših dobiti vedno v tovarni za slamnike in klobuke

FRANJO CERAR,
 v Slobu, pošta Demžale pri Ljubljani.

V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani se sprejemajo pri tvrdki Kovčevič i Teršan v Prešernovi ulici 5, kjer so tudi vsi vsorci vedno na razpolago.

KAJO DELIČ,
 zlatar in draguljar

Ljubljana Mišerjeva ul. 4
 priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico

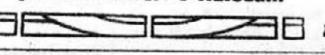
za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh uzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

haložana

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrdke: Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug pri Sv. Barbari v Haložah.



Največja zaloga klavirjev in pianin v Ljubljani.

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Tvrdka J. DOLENC,
 Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

Edina razprodaja vseh vrst specialnega za celo kraljevino SHS tvornic: Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Auseewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun **KOSTA NOVAKOVIČ**, veletrgovina maveca, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

MAVCA-GIPSA

Edina razprodaja vseh vrst specialnega za celo kraljevino SHS tvornic: Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Auseewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun **KOSTA NOVAKOVIČ**, veletrgovina maveca, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.



Spedičjska tvrdka

LUDOVIK ŠEVAR vd.

na RAKEKU

oskrbljuje točno, nahlitreje vse v spedičjsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjene.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linou. Ustanovljena l. 1867. Vezanje postaje krepčajno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovaren.

Dürkopp, Styria, Waffennrad. Začasno znižane cene!

Ure budilke, nihalke, verižice, zlatino, srebrni o, očale in poročne prstane

kupite najbolje pri

A. Lečnik,

urar in zlatar, Celje, Glavni trg št. 4

Popravila dobra in točna. Zlomljeno zlato in srebro plačujem po najvišji ceni.



ŠTAMPILJE

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Tvrdka J. DOLENC,
 Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

Edina razprodaja vseh vrst specialnega za celo kraljevino SHS tvornic: Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Auseewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun **KOSTA NOVAKOVIČ**, veletrgovina maveca, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

MAVCA-GIPSA

Edina razprodaja vseh vrst specialnega za celo kraljevino SHS tvornic: Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Auseewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun **KOSTA NOVAKOVIČ**, veletrgovina maveca, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

COSULICH-LINE
 (prej AUSTRO-AMERIKANA)
Trst-Amerika prevaža potnike v New-York redno 3krat, v Južno-Ameriko po 1 krat mesečno. - Pojasnila in prodaja vozniških listkov.
SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.
 P. T. Potniki, kateri se želijo voziti z brzoparnikom President Wilson na dan 18. junija v New-York, se sprejmejo še do 2. junija t. l.

Glavno nastopstvo za:

UNDERWOOD pisalni stroj
OPALOGRAPH razmnoževalni aparat
 ima tvrdka
THE REX Co., Ljubljana
 Selenburgova ul. 7/1. in Gredišče 10.
 Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške stroje.

Tovarna Barva vsakovrstno -- blago.
JOS. REICH Kemično čisti obleke.
 Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika ovratnike, zapetnice in srajce.
 Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Podružnice:
Maribor Gosposka ul. 38
Novomesto Glavni trg
Kočevje št. 39.

Zopet ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermečki v Celju.

In sicer volne, celjice, tiskanine, etamina, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, kloba, cvilna, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Cevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirki, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v I. nadstropju
VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ST. 814, Slovenija.

Kje kupim dober in fin **Gramofon**, plošče, igle, posamezne dele? Kje se popravljajo gramofoni?

Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in godbenih avtomatov
A. RASBERGER,
 Ljubljana - Sodna ulica št. 5, (poleg dež. sodišča.)
 Mehanična delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov. - Izvršuje vse dela precizne mehanike.

išče se kamnolom

ki bi mogel dobavljati stopnice in podnožja (zoklje) za stavbe, neizdelano in izdelano po načrtu. Prosi se za navedbo cene z majhnim vzorcem kamena.
R. Milosaljevič,
 Beograd, Poenkareova 23.

Konsum. društvo rudarjev v Hrastniku
 vpisana zadruga z omejenim poročtvom

sprejema hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4 %.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 576 članov ter sledeče društvene sklade:
Rezervni delež K 64.316.67. **Društveni delež K 17.103.71.**
 Blagovni promet za l. 1919/20 je znašal K 2.963.093.48. Delež znaša K 40.--.
 Član postane lahko vsak.

Borzni posredovalec
Dragan Vučković

posreduje pri nakupu in prodaji državnih in vrednostnih papirjev, zastavnih, deviz in valut
Zagreb, Sv. Duh 19.
 Telefon 6-69.
 Brzjavni: Vučkov Zagreb.

Priporoča se tvrdka Josip Petelinc, Sv. Petra nasip št. 7, Popravila se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga živinskih strojev v vseh opreman, material in izvršba predvojnja, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si. Večletna garancija steme, igle, očle na drobno in debelo. Večletna garancija! Ugodni plačilni pogoji.